

vergadering **C115 – BUI5**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 31 januari 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de intergewestelijke standpuntbepaling - 663 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanpassing van repressieve wetten in partnerland Malawi - 732 (2011-2012)	6
Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de politieke evolutie in Hongarije - 843 (2011-2012)	9
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nieuw visserijakkoord voor de Westelijke Sahara - 876 (2011-2012)	12

■

Voorzitter: de heer Frank Creyelman

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de intergewestelijke standpuntbepaling - 663 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, collega's, minister-president, in de 'Ontwerpverklaring over het algemeen beleid' van vorige maand stelde de nieuwe federale eerste minister onder het punt 'Samenwerkingsfederalisme en federale loyaliteit': "De huidige staatshervorming versterkt ook de behoefte aan coördinatie tussen de federale staat en de deelstaten." Verder lezen we dat "de regering grote ambities heeft voor de Belgische diplomatie". Nochtans konden wij op de zeer recente studiedag in het Vlaams Parlement over 'regio's en federalisme' vernemen dat het Europese voorzitterschap blijkbaar zwaar gewogen heeft op de budgetten van de FOD (Federale Overheidsdienst) Buitenlandse Zaken, en dat er zich een bezuinigingsgolf aandient. Blijkbaar is het geld zelfs zodanig op dat de FOD Buitenlandse Zaken niet alle aan haar toegewezen kerntaken meer kan vervullen zoals zij dit zou behoren te doen.

Een van die taken vloeit voort uit de bijzondere wet uit 1993 betreffende de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en de gewesten. Hierin wordt gestipuleerd dat, op basis van het principe 'in foro interno, in foro externo', het Belgische buitenlands beleid mee moet worden aangestuurd door de gewest- en gemeenschapsregeringen. Bij internationale kwesties inzake die beleidsdomeinen waarin de deelstaatregeringen bevoegd zijn, dient de Belgische handelwijze te worden bepaald door een consensus tussen de betrokken overheden. Er wordt hierin zeer nadrukkelijk gesteld dat de taak om die consensus te coördineren is weggelegd voor de federale overheid, in casu de FOD Buitenlandse Zaken. Hetzelfde vinden we trouwens terug in artikel 5 van het samenwerkingsakkoord betreffende het sluiten van gemengde verdragen uit 1994.

De FOD Buitenlandse Zaken beroept zich sinds enkele maanden op zijn ontoereikende middelen om die coördinerende taak in feite van zich af te schuiven of slechts zeer formeel uit te oefenen. De FOD Buitenlandse Zaken zou zijn coördinerende taken in de feiten hebben overgedragen aan andere federale departementen waardoor een gegarandeerde en ernstige coördinatie van alle betrokken entiteiten niet meer gebeurt zoals dat in een ernstig samenwerkingsfederalisme en overeenkomstig de federale loyaliteit zou moeten gebeuren.

Dit houdt in dat onze Vlaamse beleidsdepartementen sinds een aantal maanden niet meer voldoende en tijdig worden geïnformeerd en geconsulteerd door de FOD Buitenlandse Zaken, ook voor internationale standpuntbepalingen die wel degelijk regionale materie betreffen. Dat wil zeggen dat de nochtans noodzakelijke consultatie en consensus bij de voorbereiding van standpuntbepalingen niet meer ernstig gebeurt. Wanneer de FOD Buitenlandse Zaken hierop wordt aangesproken, wordt verwezen naar het feit dat de beperking van de middelen niet meer toelaat ten gronde en zoals voorheen overleg te organiseren tussen de gewestelijke en federale niveaus, en dat het focussen op de nieuwe kerntaken andere prioriteiten met zich meebrengt.

Ik vind dit uiteraard een zeer negatieve evolutie. Recent betreurden wij nog de houding van uw federale collega Vanackere, die weigerde de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) bijeen te roepen. U stelde toen dat dit niet kon in lopende zaken, hoewel dat blijkbaar voor een aantal andere beleidsdomeinen geen bezwaar was. Nu wordt blijkbaar met een vorm van overmacht geschermd, waar opnieuw de Vlaamse overheid part noch deel aan heeft, maar waardoor wel onze grondwettelijk verankerde rechten inzake het mee bepalen van het buitenlands beleid worden uitgehold.

Ik weet dat onze Waalse en Brusselse collega's niet beschikken over de diplomatieke ervaring en het goed uitgebouwde internationale netwerk dat wij in Vlaanderen gelukkig wel hebben. Zij zullen dus misschien niet te snel geneigd zijn om hiervoor aan de alarmbel te trekken en ze zijn allicht zelfs tevreden dat de federale overheid een deel van hun takenpakket heimelijk usurpeert. Voor Vlaanderen liggen de kaarten echter fundamenteel anders. U hebt zelf zeer vaak het belang beklemtoond van een internationaal aanwezig Vlaanderen, dat weegt op de internationale Belgische standpuntbepaling. Ik hoop dan ook dat we een krachtig signaal kunnen geven.

Minister-president, hebt u weet van de problematiek met betrekking tot het intergwestelijk-federaal overleg inzake buitenlands beleid, vooral dan wat betreft het federale onvermogen of de afnemende houding om dit nog te coördineren? Zo ja, bent u van plan een initiatief te nemen?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister-president, u zult begrijpen dat ik daar enigszins anders naar kijk. Maar als het inderdaad zo is dat er op de FOD Buitenlandse Zaken geen overleg is geweest zoals dat wordt verwacht, vraag ik mij ook af of u daarvan op de hoogte bent en hoe u daartegenover staat. Daar moet een uitleg voor zijn. Het zou toch geen probleem mogen geweest zijn in het verleden om overleg te hebben met uw partijgenoot minister Vanackere. Ik neem aan dat u ook 'on very good speaking terms' bent met minister Reynders wat dat betreft. Want we dienen allemaal dezelfde belangen voor ons land, nietwaar?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Hendrickx, het is juist dat ik op basis van vorige vragen heb geantwoord dat de ICBB niet meer met een volwaardige agenda is samengekomen sinds 9 juli 2008. Samen met u betreur ik dat. De jongste tijd werd gezegd dat de ICBB niet kon vergaderen door het regime van lopende zaken. Met het aantreden van een nieuwe Federale Regering eind december 2011 is dat argument weggefallen.

Ik heb de nieuwe federale minister van Buitenlandse Zaken meteen na zijn ambtsaanvaarding een brief gestuurd met de vraag om de ICBB bijeen te roepen in de loop van het eerste semester van 2012. Minister Reynders heeft intussen geantwoord. Hij zal ervoor zorgen dat de ICBB wordt belegd wanneer het Overlegcomité de samenstelling van de IMC bepaald zal hebben. Dat is een stap vooruit. Ik heb de nodige stappen gezet, ook naar aanleiding van uw vragen hier in de commissie.

Wat betreft de aangekondigde of doorgevoerde besparingen is de context voor iedereen duidelijk. Alle overheden in dit land staan voor moeilijke financiële uitdagingen en ingrijpende besparingen. Dat geldt ook voor de federale overheid. Het is dus niet onlogisch dat het federale overheidsprogramma Buitenlandse Zaken daarvan de gevolgen draagt. Voor de rest heb ik daar als Vlaams minister-president geen commentaar op, laat staan suggesties.

Wegens die besparingen is er inderdaad een hervormings- en politiseringsoefening gaande binnen de Directie-Generaal voor Multilaterale Zaken en voor de Mondialisering (DGM) van de FOD Buitenlandse Zaken. In het kader van deze hervormingsoefening is er enerzijds het voornemen om de coördinatie van de FOD Buitenlandse Zaken te versterken op het vlak van de Belgische standpuntbepaling in de multilaterale dossiers en om afzonderlijke COORMULTI binnen DGM te organiseren; anderzijds zou DGM de opvolging van een aantal materies ook willen afbouwen. Deze en andere oefeningen met het oog op het bijstellen van de prioriteiten zijn nog lopende. Op de resultaten kan en wil ik niet vooruitlopen. U begrijpt dat we dat van zeer nabij opvolgen en met de nodige alertheid verder zullen reageren.

In tijden van zware besparingen moeten hoe dan ook keuzes worden gemaakt door de overheden. In dit geval gaat het om federale besparingsmaatregelen en keuzes. De vraag of

het om de juiste keuzes gaat, is daarom in principe voorwerp van het debat in het federale parlement waar de federale minister van Buitenlandse Zaken kan worden ondervraagd om zijn keuzes toe te lichten. Daar kan over worden gediscussieerd. Dat lijkt me de evidentie zelf. Niettemin ben ik het met u eens, mijnheer Hendrickx, dat deze keuzes ook voor de deelstaten erg belangrijk zijn in het licht van de verdere ontwikkeling van hun internationaal beleid en van de mate waarin ze willen of kunnen wegen op het buitenlands beleid van de federale federatie als geheel. Ik zal de verdere ontwikkelingen dan ook op de voet volgen.

Ook hier heb ik minister Reynders aangeschreven over de op til zijnde hervormingen binnen de DGM van de FOD Buitenlandse Zaken en de organisatie van interfederale overlegvergaderingen wat betreft de multilaterale dossiers. Hij weet dus ook dat dit voor ons een niet-onbelangrijk element is, en zeker wanneer dat effecten heeft op de deelstaten. We hebben minister Reynders al attent gemaakt op onze bezorgdheid.

Het lijkt me alleszins logisch dat bij besparingen in eerste instantie voldoende rekening wordt gehouden met de vastgestelde opdrachten en kerntaken van een organisatie. Op belangrijke domeinen van het internationaal beleid zoals Europese besluitvorming, de vertegenwoordiging bij multilaterale organisaties of de sluiting van gemengde verdragen zijn de deelstaten zoals u terecht zegt aangewezen op een coördinerende rol van de federale overheid. Het kan juridisch ook niet anders. Het zou dan ook vreemd zijn mocht blijken dat op deze of andere federale kerntaken wordt bespaard, terwijl men wel voldoende middelen zou blijven inzetten op de taken die volgens de vigerende bevoegdheidsverdeling aan de deelstaten werden toevertrouwd. We hebben het er al over gehad: de economische of culturele diplomatie. Indien het bij de bijstelling van de prioriteiten van de FOD Buitenlandse Zaken die kant zou opgaan, lijkt mij dat inderdaad niet te sporen met de vigerende interfederale afspraken en zullen we daarover het nodige overleg vragen met de federale overheid.

Zoals ik bij de start van mijn antwoord zei, heb ik met minister Reynders al contact gehad ter zake. Er zijn brieven geschreven. Zoals mevrouw Brusseel onderstreept, ga ik ervan uit dat ook onze federale collega's inzien dat we samen aan één zeel moeten trekken en dat we met de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken op een goede manier kunnen samenwerken.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik noteer dat er verschillende goede ouderwetse brieven zijn verstuurd. U alludeert op de hervormingsoefening die aan de gang is en waar we weet van hadden. U geeft aan dat u die van zeer nabij laat opvolgen. Ik neem aan dat we daar met de nodige waakzaamheid blijven op toezien. Dat mag niet in de weg staan van onze internationale aanwezigheid of onze rechten met betrekking tot de internationale Belgische standpuntbepaling. Ik heb er alle vertrouwen in dat u en uw medewerkers daar nauw op toezien. Ik zal dat zelf ook met de nodige waakzaamheid blijven doen.

Zoals u aangaf, is de ICBB sinds 2008 niet meer met een volwaardige agenda samengekomen. Dat kan toch wel tellen. Mevrouw Brusseel heeft daar blijkbaar minder problemen mee. Het is haar gegund, maar ik vind het heel bedroevend.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Begrijp me niet verkeerd: ik deel de bekommernissen die u hebt voor goed bestuur in ons land. Maar het is niet mijn partij die de regeringsonderhandelingen zo lang heeft laten aanslepen. Een overgangsregering heeft het altijd een beetje moeilijk bepaalde problemen snel op te lossen of tot de orde van de dag over te gaan. Die moeilijke periode hebben we nu achter de rug.

Ik vind het een goede zaak dat de minister-president vragende partij is om overleg te voeren en om de vergaderingen opnieuw op te starten. Mijn fractie staat ook achter een goede

coördinatie. We willen overleg, duidelijke afspraken en een goede samenwerking met de federale overheid en met de andere gewesten. Uiteindelijk is het niet enkel de federale overheid die moet besparen en die er belang bij heeft de juiste keuzes met betrekking tot samenwerking te maken. Dit geldt evenzeer voor de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en alle andere entiteiten in ons land. We hebben er baat bij zo rationeel en zo efficiënt mogelijk te werk te gaan. Wij rekenen daarvoor op de minister-president.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil me hier nog even bij aansluiten. In februari 2008 heb ik minister Bourgeois gevraagd hoe vaak de ICBB op dat ogenblik al had vergaderd. Dat bleek in totaal viermaal, meer bepaald in 2005 en in 2006, te zijn gebeurd. Ik herinner me uit die beschrijving van de agenda's en dergelijke te hebben afgeleid dat het overleg vrij formeel verloopt.

Ik ben er zeker voorstander van het overleg opnieuw op te starten. Het zou echter een goede zaak zijn dit op een creatiever of flexibeler manier aan te pakken. Dit zou tot een efficiënter overleg leiden. Dit geldt niet enkel voor het buitenlands beleid, maar voor alle ministers die met een partnerminister willen spreken. De federale overheid zoekt nu manieren om tot vernieuwing te komen. Dit kan hier ook gebeuren. Ik wil in elk geval de zoektocht stimuleren naar flexibeler manieren om snel standpunten te kunnen innemen en te kunnen overleggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanpassing van repressieve wetten in partnerland Malawi - 732 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, recent heeft de Malawische overheid een aanzienlijke liberalisering van de strafwetgeving aangekondigd. De minister van Justitie heeft verklaard dat een aantal wetten zullen worden herzien. Het gaat onder meer om de wet op censuur, de wet die de politie toestaat zonder rechterlijk bevel huiszoekingen uit te voeren, het verbod voor burgers om de staat aan te klagen en, misschien nog het belangrijkste, de wet die homoseksualiteit en ander “deviant gedrag” met gevangenisstraffen tot veertien jaar bestraft.

Dit is een zeer positieve evolutie voor ons partnerland. De pers die hierover heeft bericht, heeft er vooral op gewezen dat een en ander vooral onder zware druk van de internationale donorgemeenschap is gebeurd.

Vlaanderen heeft in het verleden reeds zeer expliciet zijn ongenoegen laten blijken over de manier waarop homoseksuelen in showprocessen tot draconische straffen worden veroordeeld. In 2010 hebben we hier in deze commissie nog over gedebatteerd. De minister-president heeft toen gesteld dat hij de nodige stappen had gezet. Hij had onder meer de Malawische ambassadeur zijn standpunt duidelijk gemaakt. De scheiding tussen rechterlijke en bestuurlijke macht moet ook in Malawi worden gerespecteerd. De Malawische overheid heeft de verantwoordelijkheid in te grijpen indien de eigen strafwetten met de fundamentele mensenrechten botsen. De minister-president zou hier mee over waken. Gezien de grote doorbraak die nu heeft plaatsgevonden, ben ik dan ook zeer benieuwd naar het eventuele aandeel van de Vlaamse overheid in deze beslissing en naar onze verdere ambities op dit vlak.

Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover de door de Malawische regering aangekondigde liberalisering van de strafwetten, die bedoeld is om deze wetten met de mensenrechten in

harmonie te brengen? Wat zijn de verdere ambities van de Vlaamse Regering ten aanzien van de mensenrechtensituatie in Malawi in onze andere partnerlanden? Hoe denkt de Vlaamse Regering die ambities in de praktijk te brengen?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, ik dank de heer Hendrickx omdat hij deze zaak hier heeft aangekaart. Ik denk dat de minister-president de situatie nog beter zal kunnen inschatten. Het lijkt in elk geval een stap in de goede richting.

De reden waarom ik het woord heb gevraagd, is dat de heer Hendrickx op het einde van zijn vraagstelling op de opvolging van ons beleid inzake mensenrechten is ingegaan. We hebben hier tijdens de bespreking van de beleidsbrief ook duidelijk naar verwezen. Ik heb daar toen ook vragen over gesteld. Ondertussen heeft de Vlaamse Regering de nota goedgekeurd.

Aangezien dit onderwerp regelmatig in deze commissie aan bod komt, zou ik dan ook uitdrukkelijk willen vragen dit zo snel mogelijk in de commissie te bespreken. Het lijkt me een goede zaak de commissie hierover te laten debatteren.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van de heer Hendrickx. Ik zou echter een bijkomende bedenking willen maken. De aankondiging van een liberalisering van strafwetten is iets heel anders dan een effectieve liberalisering van diezelfde strafwetten. Wat de Malawische overheid de pers heeft verteld, is op zich positief. De vraag is hoe we nu zo kort mogelijk op de bal kunnen spelen om ervoor te zorgen dat de aangekondigde aanpassingen ook in de praktijk voldoende verregaand zullen zijn om onze goedkeuring te kunnen wegdragen.

De eerste stap, de aankondiging dat iets zal veranderen, is altijd het gemakkelijkst. De tweede stap is op heel wat vlakken de moeilijkste stap. Dit is trouwens niet enkel in de politiek het geval. De vraag is hoe we dit zullen opvolgen. Wat is aangekondigd, verheugt ons allemaal. We moeten er echter voor zorgen dat het in de praktijk ook echt zal gebeuren.

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Voorzitter, wij maken ons uiteraard ook zorgen om de rechtszekerheid. De evolutie van het respect voor ieders rechten is positief. Het betreft hier enkel een aankondiging. Het is belangrijk dit verder op te volgen. Deze evolutie kan op zich positief zijn. Indien het niet om een positieve evolutie blijkt te gaan, moeten we dan ook de nodige conclusies trekken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, wat de houding van de Vlaamse Regering tegenover de aangekondigde liberalisering betreft, moet ik eerst opmerken dat we de beslissing van de Malawische regering natuurlijk toejuichen.

De Malawische regering zal een aantal wetten voorleggen aan de Malawi Law Commission, een onafhankelijke instantie die krachtens de grondwet van dat land een mandaat heeft om wetten onderzoeken en aanbevelingen te formuleren over hun intrekking of amendering met het oog op hun overeenstemming met de grondwet en met het internationaal recht.

Dit is een moedige beslissing. We kunnen de maatschappelijke en culturele context van het land van hieruit misschien onvoldoende inschatten. Bij een groot gedeelte van de bevolking leven nog erg traditionele opvattingen. Dat is ook de reden waarom dit in het verleden, toen we onze stem met betrekking tot praktijkdossiers hebben laten horen, moeizaam is verlopen.

Dit is een eerste stap. De internationale druk op Malawi heeft zeker geholpen. Mijn diensten en ikzelf hebben meermaals onze bezorgdheid aan de Malawische overheid overgemaakt. De vertegenwoordiger van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS)

neemt namens ons deel aan het donoroverleg ter plaatse. Deze kwestie zal onze aandacht ook in de toekomst blijven vasthouden.

De heren Delva, Verougstraete en Roegiers hebben gelijk. Dat deze zaak aan de Malawi Law Commission wordt voorgelegd, is een eerste stap. We moeten dit echter van zeer nabij blijven volgen. Ik hoop dat de Malawische autoriteiten zullen samenwerken met internationale instanties, zoals de regionale vertegenwoordiging van de diensten van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, om dit herzieningsproces tot een goed einde te brengen. Ik ben het er in elk geval mee eens dat deze eerste stap in de praktijk moet worden omgezet.

Ik veronderstel dat het nog een tijdje zal duren voor de bevindingen van de Malawi Law Commission bekend zullen zijn. De vertegenwoordiger van het VAIS volgt de stand van zaken van nabij op. Hij zal ons te gepasten tijde over de vorderingen van deze commissie inlichten. Dit zal ons staat stellen hier zelf verslag over uit te brengen.

Een andere vraag is hoe het met de mensenrechten in Malawi zit. Op 9 december 2011 heeft de Vlaamse Regering een beleidsdocument met de titel ‘Mensenrechten en het Vlaamse internationale beleid’ goedgekeurd. Mijn diensten hebben dit document aan de voorzitter van het Vlaams Parlement bezorgd. Als ik het goed heb begrepen, is dat ergens blijven liggen. Indien het verloren zou zijn gegaan, zal ik het nog eens overmaken. Ik kan het dan aan de voorzitter of aan de secretaris van deze commissie bezorgen.

In dit beleidsdocument staat onder meer dat er in elk land ruimte is voor een betere en verregaandere verwezenlijking van de mensenrechten. Dit is zeker het geval in ontwikkelingslanden, waar de economische omstandigheden er vaak toe leiden dat bepaalde, meestal economische of sociale, rechten van de mensen nog – om het voorzichtig uit te drukken – voor verbetering vatbaar zijn.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking moet dan ook alert zijn. Onze partners moeten een progressieve houding willen aannemen om de mensenrechtensituatie stelselmatig te verbeteren. Ze moeten dit door middel van eigen beleid en in samenwerking met de donorgemeenschap doen.

Zodra iedereen over dit document beschikt, wil ik daarover graag met de leden van deze commissie van gedachten wisselen. Ik stel voor om niet enkel initiatieven op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking te nemen, maar om ook met onze partners op het vlak van de mensenrechten samen te werken.

Ik wil een mensenrechtenseminarie in Zuid-Afrika organiseren. Dit seminarie moet in een multilaterale context plaatsvinden. Al onze partners in de regio en internationale instanties als het Afrikaans Hof voor de Rechten van de Mens of de regionale vertegenwoordiging van de diensten van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten moeten hierbij worden betrokken. Tijdens dit seminarie zouden experts van de overheid en van de civiele maatschappij en academici uit Vlaanderen, Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika in een informele setting worden samengebracht. Het leren uit elkaars ervaringen en het formuleren van aanbevelingen in verband met de onderlinge samenwerking zou hierbij centraal staan.

Mijn diensten zullen dit idee nog verder uitwerken. Het is mijn ambitie het mensenrechtenseminarie in 2013 te laten plaatsvinden. Ik kijk met enthousiasme uit naar bijkomende suggesties van de leden van deze commissie in verband met de organisatie van het mensenrechtenseminarie in 2013 in Zuid-Afrika.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: De aankondiging dat het wetgevend kader zal worden aangepast, vormt een eerste stap. Dat zal wat tijd vergen. Het is maar goed ook dat juristen tijd nemen om deftig werk te leveren. De implementatie van elke maatregel die de richting van de mensenrechten uitgaat, kan ons enkel verheugen. Het is, zoals de heer Roegiers al heeft

opgemerkt, een taak van onze commissie dit rustig te bekijken. We kunnen meewerken aan de intentie van de minister-president hier een studiedag aan te wijden.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik vind dit een bijzonder goede suggestie. We kunnen dat hier bespreken. Indien er in Afrika een congres of een colloquium met het respect voor de mensenrechten als thema zou plaatsvinden, zou ik dit bijzonder knap vinden.

We kunnen ons misschien laten inspireren door wat een aantal andere landen stilaan doen. Zweden, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten koppelen een gedeelte van hun ontwikkelingshulp effectief aan de naleving van de mensenrechten. Het colloquium zou dit idee scherp kunnen stellen. We zouden het colloquium met deze boude stellingname kunnen kleuren. Ik vind het absoluut een goed initiatief.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de politieke evolutie in Hongarije - 843 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, minister-president, collega's, ongeveer een jaar geleden stelde ik een soortgelijke vraag over de, toen nieuwe, uiterst strenge mediawet in Hongarije. Minister-president, u zei toen dat u dit ook een onrustwekkende evolutie vond. Wat ik toen heb aangekaart, werd nog niet eens zo lang geleden nog maar eens bevestigd: de laatste onafhankelijke radio in Hongarije, Klubrádió, is ook zijn licentie kwijt. Er zijn in Hongarije geen vrije media meer.

Premier Viktor Orbán houdt het daar blijkbaar niet bij. Met een tweederde meerderheid in het parlement heeft hij uiteraard grotendeels vrij spel. Maar zijn maatregelen doen de binnen- en buitenlandse kritiek sterk aanzwellen. Een tijdje geleden trokken tienduizenden Hongaren de straat op om te betogen tegen de nieuwe grondwet, die in hun ogen de persvrijheid en de rechterlijke macht in het gedrang brengt. De nieuwe grondwet, die op 1 januari 2012 van kracht werd, bevat nog een aantal andere zaken die minstens de wenkbrauwen doen fronsen. Er zijn dubieuze strengchristelijke elementen, zoals een absoluut verbod op abortus, een strikt heteroseksuele opvatting van het huwelijk, maar ook de erkenning van een beperkt aantal religies: boeddhisme, hindoeïsme en islam worden op geen enkele manier nog erkend in het Hongarije van 2012.

Viktor Orbán stond nochtans bij velen in de jaren 90 bekend als een charismatische leider die de Hongaarse bevolking zou verlossen van de communistische dictatuur. Nu lijkt hij een nieuwe soort dictatuur tot stand te brengen, vandaar zijn bijnaam 'Viktator'.

Ook Amnesty International sprak zijn bezorgdheid uit over die nieuwe grondwet. Ik noemde al een aantal elementen die de bezorgdheid van Amnesty International wekken. Maar er is ook het feit dat alle etnische Hongaren stemrecht krijgen. Dat verhoogt het gevaar op conflicten met buurlanden van Hongarije. Viktor Orbán heeft ook een fiscale raad aangesteld met vetorecht over budgettaire aangelegenheden, en met de bevoegdheid het parlement te ontbinden. Ook de onafhankelijkheid van de centrale bank van Hongarije komt door de nieuwe grondwet in het gedrang. Het is nog maar de vraag of de onafhankelijkheid van de Hongaarse rechtbank, die een deel van Orbán's autoritaire wetten als ongeldig beoordeelde, zal standhouden. Orbán benoemde namelijk een vriendin tot hoofd van een nieuw rechterlijk orgaan. Zij heeft de macht om de 274 rechters te vervangen die moeten vertrekken vanwege de nieuwe wet die de pensioenleeftijd van rechters verlaagt tot 62 jaar.

De bezorgdheid – en ik druk me met dat woord zeer zacht uit – stijgt in grote delen van de EU. Een aantal EU-commissarissen hebben al publiekelijk uitspraken gedaan. Commissievoorzitter Barroso heeft in duidelijke termen gezegd dat wat in Hongarije aan de gang is, absoluut niet kan. De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Uri Rosenthal zei onlangs dat de recente Hongaarse wetgeving in overeenstemming moet zijn met de Europese verdragen. Terecht vindt hij het belangrijk dat de Europese Commissie onderzoekt in hoeverre de nieuwe wetten in Hongarije de onafhankelijkheid van de centrale bank en de rechterlijke macht aantasten.

Ondertussen heeft de EU een en ander aangekondigd. Ik ben ervan overtuigd dat de EU voor ons een unie is van rechten en plichten, maar ook van een aantal waarden. Wat op dit ogenblik in Hongarije dreigt, is dat het land echt op weg is, in het centrum van Europa, naar – en ik denk niet dat ik mijn woorden al te veel moet wikken en wegen – een dictatuur.

Minister-president, voor zover ik heb kunnen nagaan, hebt u nog geen uitspraken gedaan over de situatie in Hongarije. Daarom wil ik u enkele vragen stellen.

Delen u en de Vlaamse Regering de steeds toenemende bezorgdheid binnen de EU ten aanzien van de politieke ontwikkelingen in Hongarije? Op welke manier hebt u die bezorgdheid recent geuit? Hebt u die ook al meegedeeld aan uw Hongaarse ambtgenoot? Zo ja, hoe?

Gaat u er bij de federale minister van Buitenlandse Zaken op aandringen zich binnen de EU sterk te maken om Hongarije streng te waarschuwen en te bestraffen zolang het land de Europese grondrechten niet respecteert? Zo ja, wanneer en hoe precies? Zo nee, waarom niet?

Mijn laatste vraag sluit misschien nog het dichtst aan bij onze eigen bevoegdheden. Hebt u aan de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Wenen, die ook bevoegd is voor Boedapest, bepaalde diplomatieke of andere opdrachten gegeven? Zo ja, welke? Zo nee, waarom nog niet?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister-president, vanuit mijn fractie wens ik ook mijn bezorgdheid uit te drukken over de situatie in Hongarije. De fractieleider van de Europese liberalen heeft er in het Europese Parlement ook al uitvoerig zijn bedenkingen en bezorgdheden over uitgedrukt. We moeten op onze hoede zijn wanneer een lidstaat de fundamentele vrijheden en de gelijkheid van man en vrouw niet onderschrijft. Ik ben daar bijzonder bezorgd over. Ik hoop dat u hierover een gesprek hebt gehad met uw federale collega en dat u inderdaad een aantal stappen wenst te ondernemen om niet alleen uw bezorgdheid te uiten, maar toch ook een breed debat tussen de lidstaten op gang te brengen over die fundamentele vrijheden en de waarden die wij allen delen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Hongarije moet zijn wetgeving en manier van handelen afstemmen op Europa en het Europees recht. Ik veronderstel dat de commissie in het Europese Parlement de procedure daarvoor al heeft ingezet. In hoeverre zijn er daarover al contacten met Vlaanderen geweest?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de bezorgdheid in verband met de situatie in Hongarije die wordt uitgedrukt door mijn collega's. Ik wil er nog een puntje aan toevoegen. De Europese Commissie heeft al een paar zaken ondernomen. Met betrekking tot bepaalde zaken heeft Orbán geantwoord dat er misschien aanpassingen zullen komen. Daarnaast is er nog de Raad van Europa. Als het gaat over rechten en vrijheden moet niet alleen de Europese Commissie maar ook de Raad van Europa bij Hongarije zaken aankaarten en zeggen dat die in tegenstrijd zijn met de rechten en vrijheden die in de verdragen van de

Raad van Europa zijn opgenomen. Ook daar kunnen wij, ten aanzien van Hongarije, stappen zetten.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mocht daar nog twijfel over bestaan: ik deel deze bezorgdheid. Mevrouw De Vits, ik zal rekening houden met uw suggestie om ook de Raad van Europa hierin een rol te laten spelen.

De nieuwe Hongaarse grondwet kreeg, net als de Hongaarse mediawet, waarover we hier al van gedachten hebben gewisseld, heel wat aandacht. En dat vanuit de terechte zorg over zijn conformiteit met het Europese recht. Een aantal collega's hebben daarover in het verleden terecht vragen gesteld.

Mijnheer Roegiers, de Europese Commissie heeft op 17 januari 2012 drie inbreukprocedures gestart: over de onafhankelijkheid van de Hongaarse centrale bank, over de officiële pensioenleeftijd van de Hongaarse rechters, die van 70 tot 62 jaar wordt gebracht, en over de onafhankelijkheid van de autoriteit die instaat voor de bescherming van data.

Op 18 januari 2012 kondigde premier Orbán in het Europese Parlement aan dat hij de inbreukprocedures ter harte neemt en dat hij met de Europese Commissie over eventuele aanpassingen van de grondwet in dialoog wil treden. Commissievoorzitter Barroso sprak na afloop van de vergadering op 24 januari 2012 van een constructief overleg. Ondervoorzitter Neelie Kroes benadrukte op dezelfde dag haar bezorgdheid over de bedreigingen voor de vrijheid van de Hongaarse media.

Mijnheer Roegiers, ik deel natuurlijk de bezorgdheid: niet alleen de uwe maar ook die van de Europese Commissie. Ik denk dat de Europese Commissie en – mocht het zover komen – het Europees Hof van Justitie het best geplaatst zijn om een gedegen onderzoek te doen naar eventuele strijdigheden tussen de Hongaarse grondwet en het Europese recht. Het is belangrijk dat wij onze bezorgdheid heel duidelijk uitdrukken. Wij laten daarover bij dezen geen onduidelijkheid bestaan.

Het Europese recht kent een aantal welbepaalde procedures voor wanneer lidstaten tekortschieten in hun verplichtingen, zoals de inbreukprocedures, die nu al door de Commissie zijn opgestart. Namens de landen van de Benelux heeft de federale minister van Buitenlandse Zaken aan het Deense voorzitterschap gevraagd om op de volgende bijeenkomst van de Raad Algemene Zaken over deze kwestie een gedachtewisseling te agenderen. Wij waren ook betrokken bij die standpuntbepaling. In het intra-Belgische overleg hierover hebben mijn diensten deze vraag gevalideerd. Vanuit die invalshoek hebben we daarop aangedrongen en we hebben dat mee ondersteund. Deze gedachtewisseling zal door Hongarije zeker als een vingervijzing worden opgevat, want het is hoogst ongebruikelijk dat inbreukprocedures, die een exclusieve bevoegdheid zijn van de Commissie, het voorwerp uitmaken van een debat van de Raad.

Het bevriezen van alle financiële transacties naar een lidstaat is in principe geen mogelijke sanctie. Ik heb begrepen dat daaraan werd gedacht.

Het is van zeer groot belang om diplomatieke contacten over deze kwestie in volstrekte harmonie met het Europese beleid te laten verlopen. Het door mij gesteunde initiatief van de Benelux-landen tijdens de recente Raad Algemene Zaken sluit hier perfect bij aan. Onze vertegenwoordiger in Boedapest moet nauw samenwerken met de initiatieven van het bureau van de Europese Commissie in Hongarije, om daar het Europese gedachtegoed te verspreiden. Ik denk aan de vreemdetalenbeurs of de activiteiten gericht op internationale mobiliteit van studenten. Onze vertegenwoordiger moet voortgaan met het uitbouwen van een nieuw netwerk binnen de Hongaarse administratie aangezien het aantreden van de nieuwe regering heel wat veranderingen heeft teweeggebracht. Er zijn ook heel wat contacten met het Hongaarse ministerie van Landbouw, enzovoort.

Voorzitter, collega's, ik deel de bezorgdheid. De Europese Commissie heeft stappen gezet. Vanuit de Benelux werd aan het Deense voorzitterschap gevraagd om het verder te bespreken op de Raad Algemene Zaken. We laten onze vertegenwoordiger in Europees verband dit van zeer nabij opvolgen. Ik zal rekening houden met de suggestie van mevrouw De Vits.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, uw antwoord voldoet mij, tussen aanhalingstekens. Ik vind het een goed antwoord. U deelt die bezorgdheden. U veroordeelt niet, maar het feit dat u de bezorgdheden deelt, houdt een impliciete veroordeling in van wat op dit ogenblik in Hongarije aan de gang is.

Het zou me wel interesseren, al dan niet via een formele opdracht, maar ik heb begrepen dat onze vertegenwoordiger verder de zaken mee opvolgt en zich allieert met het bureau van de Europese Commissie in Boedapest. Gelet op de gevoeligheid van de materie zou het goed zijn dat deze commissie regelmatig wordt gebriefd. Dat hoeft niet in een officiële vergadering te gebeuren, dat kan ook per brief of via een aanvulling op het verslag. Heel wat leden van de commissie delen mijn bezorgdheid. We zouden graag precies weten wat er verder aan de hand is. We moeten dat kunnen opentrekken, niet alleen voor Hongarije. Vaak moeten we ons baseren op de media. We hebben wel vertegenwoordigers in verschillende Europese landen, op een of andere manier moeten we informatie kunnen krijgen over problemen, maar evenzeer over opportuniteiten. Dat lijkt me een goede zaak. We hebben heel veel buitenland, we moeten dat proberen als een sterkte te zien en niet altijd als een zwakte.

Minister-president, u hoeft me niet onmiddellijk te antwoorden; ik heb me tot u gericht als minister-president, maar u bent ook christendemocraat. U hebt wellicht ook vernomen dat de voorzitter van de Europese democraten al een paar keer heeft gezegd dat het allemaal wel in orde zal komen in Hongarije. Ik ben daar niet zo van overtuigd. Ik denk dat u ook vindt dat er iets moet gebeuren. Het zou goed zijn dat u uw bezorgdheid zou overmaken aan de voorzitter van de Europese Volkspartij.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nieuw visserijakkoord voor de Westelijke Sahara - 876 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, half december besliste het Europees Parlement om het tijdelijke visserijakkoord met Marokko niet te verlengen. Zowel ecologische motieven als het wantrouwen wat betreft het respecteren van de mensenrechten in de Westelijke Sahara hebben geleid tot die beslissing. Het Europees Parlement baseerde zich op een rapport van het Finse Parlements lid Haglund waaruit blijkt dat “de excessieve exploitatie van de visbestanden” en de “zwakke kosten-batenanalyse” van de overeenkomst “indruist tegen het standpunt van de Europese Commissie”.

De voorbije twee jaar hebben wij de problematiek van de Westelijke Sahara nauwgezet opgevolgd en geregeld geagendeerd in deze commissie. U had oren naar de bezorgdheid van het Vlaams Parlement en beloofde geen akkoord te zullen goedkeuren dat geen recht deed aan de belangen van de Sahrawi's of dat onrendabel was.

Vandaag gaat het verhaal voort. De Europese Commissie – die samen met Marokko een groot pleitbezorger is van het akkoord – vraagt een nieuw mandaat om met Marokko te

onderhandelen over een vierjarige verlenging van de visserijovereenkomst. Het Deens voorzitterschap bracht het dossier in een stroomversnelling.

Ik heb deze vraag midden januari ingediend en toen wisten we dat de lidstaten tegen 20 januari hun positie moesten bekendmaken om tegen vorige week – 25 januari – tot een gemeenschappelijk standpunt te kunnen komen. We stellen vast dat na de weigering van het Europees Parlement enkele weken terug het dossier opnieuw op de Europese tafel ligt. De Europese Commissie heeft blijkbaar nog steeds de intentie om toegang te krijgen tot de territoriale wateren van de Westelijke Sahara via een akkoord met Marokko. Volgens mijn informatie zouden zelfs twee expliciete verwijzingen naar de Westelijke Sahara in de nieuwe overeenkomst onder druk staan. Het gaat over de passage waaruit blijkt dat de visgebieden “ook de wateren van de Westelijke Sahara omvat” en de eis dat er inzake de rapportage van de Europese fondsen duidelijke garanties moeten zijn “resultierend uit de de facto administratie over de Westelijke Sahara”.

Minister-president, wat is het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de vraag van de Commissie naar een mandaat? Wat heeft de Vlaamse Regering ondernomen om dat standpunt uit te dragen? Hoe stelt Vlaanderen zich op bij de Belgische standpuntbepaling?

Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van voorliggend ontwerp van akkoord met inbegrip van de Saharaanse wateren? Sluit dit standpunt aan bij de beslissing van het Europees Parlement én de eerdere economische en ethische overwegingen van de Vlaamse Regering ten aanzien van een mogelijk akkoord?

Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de pogingen om de verwijzingen naar de Westelijke Sahara te schrappen?

Welke stappen zult u ter zake verder ondernemen?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Het is belangrijk dat de mensenrechten in de Westelijke Sahara worden gerespecteerd. Ik wil meteen de link leggen naar een bijeenkomst die deze commissie vorig jaar had met artisanale kustvisseren uit Mauritanië, Marokko, Kaapverdië en Senegal. Er was ook een delegatie van Greenpeace. Als ik het me goed herinner, hebt u hen ontvangen op het Martelarenplein, minister-president. Ik had wel oor naar wat ze zeiden. Er is dan een resolutie gemaakt in de commissie Landbouw en Visserij. Ze werd goedgekeurd en wordt nu uitgevoerd. Ik ga ervan uit dat u die resolutie meeneemt om uw bezorgdheid te uiten aan het Europees Parlement.

Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is juist, mijnheer Verstreken, dat ik die vissers en Greenpeace toen ontmoet heb. Ze uitten voornamelijk hun bezorgdheid dat de artisanale visserij nog altijd bedreigd wordt door het leegvissen van de visgebieden door andere landen en door de uitbreiding van de grootschaligheid. Greenpeace bracht nog een element naar voren: ze waren namelijk bezorgd over de vispopulatie in die gebieden.

Ik hoop dat ik nog concreter kan antwoorden op uw terechte bezorgdheden. Mijnheer Hendrickx, u volgt dit van zeer nabij. Dat siert u.

Deze vrijdag wordt dat in het comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) besproken. Er is dus nog niets beslist, maar het is een moeizaam proces omdat daar heel nadrukkelijk – ook door ons – zaken naar voren worden gebracht waar andere lidstaten zo snel mogelijk een overeenkomst willen hebben.

Vlaanderen staat achter de vraag die de lidstaten en het parlement hebben gericht aan de Commissie om nieuwe onderhandelingen aan te knopen en bijgevolg steunen wij de vraag van de Commissie naar een mandaat, anders kunnen zij niet opnieuw gaan onderhandelen.

Vlaanderen is woordvoerder van de raads werkgroep Visserij waarin dit dossier wordt besproken en heeft zich uitgedrukt op die raad. Vlaanderen volgt de geijkte procedures hiervoor en heeft zijn standpunten overgemaakt aan de woordvoerder van het Coreper.

Het gaat over een voorstel van mandaat, laat staan dat er al een akkoord zou zijn. De lidstaten keuren op voorstel van de Commissie de richtsnoeren goed die de Commissie dient te volgen in haar onderhandelingen met Marokko. Indien de onderhandelingen succesvol zouden blijken, zal er pas gestemd worden over het uiteindelijke akkoord. Zoals ik al vroeger zei, is het essentieel dat de bevolking van de Westelijke Sahara voordelen haalt uit dit visserijakkoord, wat de heer Hendrickx ook in het verleden al terecht heeft benadrukt.

Tijdens de bespreking van dit dossier heeft Vlaanderen gehamerd op drie punten die absoluut in de onderhandelingsrichtsnoeren van het mandaat moeten zitten. Het eerste is een bepaling dat de commissie zal streven naar een akkoord dat zal leiden naar een adequate economische return, het zogenaamde terugverdieneffect. Verder dient in het nieuwe protocol een bepaling te staan over de mensenrechten en democratische beginselen. Ten slotte is het essentieel voor Vlaanderen dat het nieuwe protocol volledig in de lijn ligt van het internationaal recht. Mijnheer Hendrickx, we hebben deze drie elementen uitdrukkelijk naar voren geschoven, ook omdat we door uw vroegere vragen weten dat ze van essentieel belang zijn voor Vlaanderen.

We waren dan ook blij dat er na contact met het Deense voorzitterschap verwijzingen naar het internationaal recht en de verplichtingen van Marokko nog versterkt zijn in de laatste tekstversie. We hebben het Deense voorzitterschap aan onze kant om bijkomende modaliteiten en de onderhandelingsrichtsnoeren te finaliseren. Dit sluit ook volledig aan bij de resolutie van het Europees Parlement van december laatstleden, de eerder ingenomen standpunten van de Vlaamse Regering en het debat dat we hier hebben gehad.

Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de poging om de verwijzingen naar de Westelijke Sahara te schrappen? Deze kwestie werd uitvoerig besproken tijdens de raads werkgroep van 25 januari. Het is voor de inwoners van de Westelijke Sahara belangrijk dat er een akkoord wordt bereikt. Indien geen akkoord bereikt kan worden over de verwijzing naar de Westelijke Sahara in het onderhandelingsmandaat, zullen wij over dit punt een verklaring aannemen. Ook daar doen we het maximum om die Westelijke Sahara op de kaart te houden.

In de raads werkgroep Visserij kon geen akkoord worden bereikt over dit onderhandelingsmandaat. Het zal verder worden besproken op 3 februari in het Coreper. Ondertussen staan we in voortdurend contact met de andere lidstaten en het Deens voorzitterschap waar ik net al naar verwees, om alles van zeer nabij op te volgen. We nemen een duidelijke positie in. We hebben die positie ingekleurd naar aanleiding van de vragen van de heer Hendrickx en andere commissieleden.

Ik ga ervan uit dat het laatste woord hierover nog niet gezegd is. Onze bijdrage zal hopelijk de goedkeuring wegdragen van deze commissie.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, u speelt duidelijk kort op de bal. We zullen de komende dagen – en misschien weken – de nodige alertheid aan de dag moeten blijven leggen. Dit is een belangwekkende kwestie. Ik volg dit inderdaad op. Ik heb geen visserijbezigheden of ambities ter zake. Het is toch belangrijk. Ik zie dat u en de Vlaamse Regering de nodige initiatieven genomen hebt en wilt blijven nemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■